

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centieme.
Aankondigingen 15 centieme per drukregel.

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 8 AUGUSTUS.

Eene zeer talrijke menigte woonde gisteren den plechtigen lijkdienst bij in O.-L.-V. kerk, voor de zielrust van wijlen den heer J.-L. Reinartz, in leven deken van Tongeren. Na den dienst heeft de E. P. Servatius het woord genomen en eene hartroerende lijkrede uitgesproken die aan menige zijner toehoorders tranen heeft doen storten.

Een dienst zal morgen woensdag om half zeven in O.-L.-V. kerk gedaan worden, van wege het genootschap van den H. Vincentius à Paulo, waarvan M. Reinartz de eere-voorzitter was.

Zooals wij 't reeds verleden zaterdag hebben aangekondigd, zal er bij middel der vrijwillige giften der inwoners der stad en van 't kanton Tongeren, een monument opgericht worden ter nagedachtenis van wijlen den eerw. heer Reinartz, deken van Tongeren. Eenieder voorzeker zal aan dit werk van openbare dankbetuiging willen deel nemen. De penning van den armen zal met zooveel dank aanvaard worden als de milde gift van den rijken.

De giften zullen van heden ontvangen worden bij de heeren leden van den kerkraad, bij de leden van het komitee der pauselijke werken en bij de heeren broedermeesters.

Prijnsuitdeelingen.

De prijsuitdeelingen aan de leerlingen van het stads collegie en der hoogere sectie der middelbare school zullen plaats hebben in de groote zaal van het Casino aanstaanden vrijdag, 11 augustus, om 3 uren 's namiddags.

Dezelfde plechtigheid zal 's anderen daags in hetzelfde lokaal en op hetzelfde uur plaats hebben voor de leerlingen der voorbereidende sectie der middelbare school.

De Internationale gaat vooruit.

Men verzekert dat de opperraad der *Internationale* zou besloten hebben in al de groote steden van Europa een of verscheide dagbladen te stichten, om beter haar leerstelsel te verspreiden.

De opperraad zal elke week aan de opstellers der bladen voorhouden in welken zin zij te schrijven hebben. Deze opstellers zullen door de sociëteit betaald worden en van dag tot dag afstelbaar wezen, in geval van ongehoorzaamheid aan de berichten van den opperraad.

Men ziet het: die vreeselijke maatschappij werkt eerst, en indien er niet hard tegen gewrocht wordt, ijselijke rampen staan ons te verwachten.

Maar eene bemerking; wie zal die dagbladen lezen en dus de rampzalige leeringen van de *Internationale* inzwelgen?

Zullen het de katholieken zijn? Neen, want zij weten dat zulke lezingen door God en Kerk verboden zijn en dat zij hunne consciëntie bezoeuden zo zij dit verbod overtreden.

Wie zal ze dan lezen? Dezen die in de liberale dagbladen geleerd hebben hunne geestelijke oversten te versmaden, in de geboden van God en Kerk onder de voeten te treden. Ongelukkige liberalen, 't is gij die den weg baant voor de *Internationale*; gij zijt de eerste oorzaak van de onrust en den ondergang der samenleving.

De *Moniteur* bevat een rapport over de toestand van den oogst in Rusland. Oer het algemeen komen enkel uit de zuid-oostelijke en zuidelijke distrikten van Europeesch Rusland verzekeringen aan over een voldoende oogst. De verslagen der mindere distrikten zijn zeer uiteenlopend en het geheel der inlichtingen laat op niet meer dan een middelmatig gewonnen oogst rekenen. Wat de westelijke en zuid-westelijke distrikten betreft, zij schijnen niet meer dan een slechten oogst te beloven.

Men verhaalt eene zonderlinge avontuur, die tijdens een onweder in eene kostschool voor juffrouwen heeft plaats gehad. Het weerlichtte en donderde verschrikkelijk, niettemin sliepen de pensionnaires zoos als men op vijftienjarige ouderdom slaapt. Er was enkel eene oude dienstmeid, die in de slaapkamers rondzwierde, en gestadig het tekenen des kruises maakte. Geen wijwater hebbende, ging zij beneden naar de kas, waar dat gewoonlijk staat en nam in den

donker de flesch, waarvan zij een gedeelte van den inhoud in een polje goot. Vervolgens in de eene hand het wijwater en in de andere hand den palm houdende, besproeide zij de jeugdige leerlingen, die aan hare bewaking waren toevertrouwd. Dit gedaan zijnde en het weder bedaard zijnde geworden, ging zij op hare beurt slapen. Maar des morgens, toen de kostscholieren wakker werden, was geheel de school in opschudding. In hare overhaasting had de oppasser zich bedrogen, en in de plaats van de wijwaterflesch had zij de inktflesch genomen, en al de pensionnaires zagen er gelijk moorinnekens uit.

Buitenlandsch nieuws.

Eene belangrijke bersadslaging heeft in de fransche nationale Vergadering plaats gehad bij gelegenheid der lezing van 't verslag des heeren Albert Grévy, over het ontwerp der schadevergoedingen aan de departementen welke door den laatsten oorlog en de bezetting der duitsche troepen zooveel geleden hebben, en nog lijden.

Frankrijk mag zich aan die nationale en zedelijke verplichting niet onttrekken. De departementen door de krijgshelastingen en oorlogsschattingen door de gedwongen opschietingen der duitsche troepen uitgemaakt, moeten schadeloos gesteld worden. Er zijn reclamaties ingediend ten beloope van 666 miljoen franks, op welke som eventueel verminderingen bewerkstelligd kunnen worden. De 200 miljoen der stad Parijs zal men afzonderlijk terug keeren.

M. Thiers heeft doen bemerkten dat er meer dan duizend miljoen franks benoodigd zouden zijn, als men al de verhezen door de veldslagen en belegeringen en door de bezetting der departementen tweeweg gebracht, zou willen vergoeden.

Hij voegde er bij dat de fransche schatsticht machtelooz is om die gelden uit te betalen. Hij wil nogtans een breeden en overvrijden onderstand vergunnen, ter leniging der lijdende bevolkingen.

Heden moet de nationale Vergadering op dat gewichtige punt eene beslissing nemen.

Zoo men weet, heeft M. de Ravinel in de nationale Vergadering het voorstel gedaan om de ministeries in Versailles te doen zetelen en niet naar Parijs te verplaatsen. M. Thiers heeft eergisteren in de vereeniging der onderzoekingscommissie, dat voorstel krachtig bestreden en aangedrongen op de ontzachtelijke onkosten welke de verzeentelijking van zulk onstaatkundig plan tweeweg zoude brengen.

De *Sicéle* verzekert dat de woorden van het hoofd der Uitvoerende macht een diepen indruk op de commissie hebben gemaakt. Doch deze bestaat grotendeels uit aanhangers van het denkbeeld om Parijs voortaan niet meer de hoofdstad van Frankrijk te doen zijn.

Van de vijftien leden der commissie, gelast met het onderzoek van verplaatsing der Vergadering naar Parijs, zijn maar twee gunstig daarvoor gestemd.

Men mag zich, derhalve, in de nationale Vergadering aan eene levendige bepleiting van dat vraagstuk verwachten.

Het voorstel om de volmachten van den heer Thiers voor twee of drie jaren te verlengen, met den titel van President der Republiek en een door hem gekozen verantwoordelijk ministerie, zal door M. Rivet, voorzitter der vereeniging van het linker middenpunt, in de Nationale Vergadering aangeboden, en door M. Ricard ondersteund worden.

De rechterzij toont zich langs zoo min gunstig aan dit voorstel. Luizens de *Gazette de Franco*, heeft de vereeniging Daru, in hare bijeenkomst van verleden vrijdag avond, zich in denzelfden zin uitgedrukt als de vereeniging door M. Saint-Marc Girardin voorgedragen, welke geheel en al tegen het plan is om de volmachten van den heer Thiers voor drie jaren te verlengen.

De heeren der rechterzij spelen op dit vraagstuk een zeer gevaarlijk spel. Wij gelooven geenszins dat zij, bij de stemming, de meerderheid zullen hebben, maar wij kunnen hunne onvoorzichtigheid niet begrijpen op dezen oogenblik, nu Frankrijk nog lijdt en bloed van de geslagen wonden en niets anders behoeft dan wat rust en verademing.

Zij willen Parijs straffen voor den opstand der Rooden, voor de aldaar gepleegde gruwelen, en bijgevolg die stad vernederen toenege gewone provinciestad. Maar niet alle Parijzenaars, het scheelt veel! hebben deel aan die schelmstukken der communisten en internationalen genomen, en M. Thiers toont duidelijk aan dat er meer dan veertig miljoen franks benoodigd zouden zijn om de ministeries en het Staatsbestuur in Versailles te vestigen.

Zij weten dat het brandende vraagstuk van

herstel des koningstroom, op dezen oogenblik, een nieuwe brandtoorts van twist en tweedracht in de Wetgevende Kamer en onder de bevolkingen zoude werpen; dat de derde oorlog, die der pretendenten, wellicht nog rampzaliger zouden zijn dan de eerste en de roode revolutie.

Aan wie, derhalve, de schuld, als het ongelukkige Frankrijk in een nieuwen bloedigen burgeroorlog, in algeheele nutputting en verval gedompeld zou worden?

De veel te langdurige bezetting eeniger fransche departementen door de duitsche troepen begint meer en meer aanleiding te geven tot botsingen en betreurlijke voorvallen.

Verleden woensdag werden twee pruisen gedood gevonden te Poligny, een door hen bezet stadje in 't departement der Jura. Bij dat zucht ontvlonden de pruisische troepen in hevige wraak en gramschap. Met den blanke sabel in de hand, doorliepen zij de straten, elke knetende die daar voorbij kwam; zij dreigden de stad op vier hoeken in brand te zullen steken. Den volgenden dag werd het garnizoen met 800 soldaten versterkt.

Ook uit de andere bezette provincies komen dagelijks klachten over de afpersingen en willekeurige handelingen der duitsche troepen; onder die bevolkingen heerscht eene hevige verbittering, en men vreesst voor nog ander ernstiger botsingen tusschen de duitsche troepen en de fransche burgers.

Een depeche uit Parijs meldt ons dat het fransche Staatsbestuur eersdaags eene wet tegen de *Internationale* in de Kamer aan zal bieden.

Door de ondervinding te Parijs geleerd en het voorzichtig oog op de toekomst gericht, zal die wet de schikking bevatten dat alle Franschen, die deel zullen maken of blijven maken van gemelde vereeniging, hunne nationaliteit zullen verliezen en daarbij gestraft worden met eene opsluiting van twee maanden tot drie jaren. Derselfde straf zal toepasselijk zijn op de in Frankrijk gevestigde of verblijvende vreemdelingen die van de *Internationale* deel maken.

Dat wetsontwerp bevat insgelijks eene schikking tegen de afscheidingen van Nizza en de aanhangers van tegen Frankrijk vijandelijke manifestaties in Savoyen.

Madame R., wonende rue d'Allemagne, had een diepen indruk behouden van twee episoden uit de maand mei, welke onder hare ogen plaats grepen. Een harer bloedverwanten werd door de oproerlingen onder haar venster door den kop geschoten en hare meid werd levendig verbrand op het kamertje waar zij sliep, daar de trap langs welken zij redding wilde zoeken afgebrand was. Deze droevige tooneelen hadden eene geheele omwenteling in den geestesgesteld der arme dame te weeg gebracht. Het schein haar immer dat zij de angstige kreten harer arme meid hoorde en dat het hevige geknal der gewerschoten hare ooren deed tuiten. Dikwijls ook beweerde zij roode en groene vlammen uit den vloer te zien opstijgen. Een dusdanig toeval werd gisteren door eene volle meerschachtigheid opgevolgd, waarna men in hare kamer wilde dringen, welker toegang zij tot nog toe verboden had, zelfs aan haar naaste verwanten. Het gezicht dezer laatste deed bij de arme zinnelooze eene dulle opgewondenheid ontstaan en onder het roepen: moord! moord! bracht zij zichzelf twee doeksteken in de borst toe en sprong door het venster. Door een onuitlegbaar toeval is geene enkele der wonden doodlijk en koestert men de hoop haar te redden, zoo niet haar tot het verstand weer te brengen.

De Notre-Dame van Parijs.

Het te Parijs verschijnende weekblad, *la Semaine religieuse* geeft, in een belangrijk opstel, eenige bijzonderheden over den toestand der beroemde parijse hoofdkerk gedurende en na het schrikbewind der *Commune*. Het volgende is aan dat opstel ontleend.

Op Passie-zondag, den 26 maart, plantte de *Commune* hare bloedroode vaan op den toren der schoone kathedraal; op Goeden Vrijdag begon de eerste plundering; maar eerst eene maand later werden alle kostbare voorwerpen van kunst, voor zoo ver die uit goud of zilver bestonden, geroofd en naar de munt gebracht, om daar tot geld geslagen te worden. De mannen van het vak verklaarden echter, dat die voorwerpen als kunststukken groote waarde hadden, doch slechts zoo weinig aan geld zouden opleveren, dat daarmee ter nauwernood het arbeidsloon kon bestreden worden. Zoo bleven die kostbaarheden gespaard; zij werden voorloopig naar eene bewaarplaats van geroofde goederen overgebracht en zijn later in een vergeten hoekje teruggevonden.

Weldra echter moest de *Notre-Dame* aan

nieuwe gevaren bloot staan. De *Communisten* welke haar zoo als men weet, wilden verwoesten, hadden op drie plaatsen den brand in de kerk ontstoken: bij het hoofdaltaar, bij de bisschoppelijke troonen en bij den predikstoel. Van het hoofdaltaar werden de sieraden en het prachtig mozaik, een geschenk van Lodewijk XIII en Lodewijk XIV, onherstelbaar beschadigd; zelfs de godslamp, hoewel zeer hoog hangende, was gedeeltelijk gesmolten; het was een kunstwerk door Lodewijk XVIII bij gelegenheid van den doop des hertogs van Bordeaux, ten geschenken gegeven. De rijk gebeeldhouwde zangkooren werden geheel door het vuur verteerd, en de twee bisschoppelijke zetels zeer beschadigd. De predikstoel is alleen aan den voet zijner sieraden beroofd, dewijl door het spoedig blusschen van den brand het overige behouden bleef.

Later, bij de bloedige barrikaden-gevechten, was de *Notre-Dame* geruimen tijd aan een regen van kogels, bommen en grenaten blootgesteld; geen enkel venster bleef gespaard, paneelen, sieraden, enz., werden verbrijzeld; de gehele schade wordt op 200,000 fr. begroot, waarbij evenwel niet gerekend zijn de fauteuils, de twee duizend stoelen, de tapijten en lessenaars, die in de vlammen verdwenen; hierdoor wordt het cijfer der geledene schade nog met 40,000 fr. vermeerderd.

Te midden van al die vernieling bleven echter de meeste voorwerpen, waaraan zich historische of godsdienstige herinneringen vastknoopen, in bewaarplaatsen van het kapittel, behouden. Men vindt daar onder ander nog de volledige kleding en sieraden van Paus Pius VII bij de kroonung van Napoleon I gedragen; ook de kroon en de keizerlijke mantel worden daar bewaard. Voorts een schoon *Madona*-beeld van koning Karel X, verscheidene kerkelijke gewaden en sieraden, door Louis-Philippe bij den H. Doop van den graaf van Parijs ten geschenken gegeven, alsmede die, welke bij het huwelijk van Napoleon III en bij den doop van den keizerlijke prins aan het kapittel der *Notre-Dame* geschonken werden. Deze kostbare verzameling is thans nog met twee herinneringen van den onlangs vermoorden aartsbisschop, Mgr Darbois, vermeerderd. De eene is het prachtig bewerkte kruis, dat de aartsbisschop op de borst droeg en hem geschonken was door een lid der familie van den H. Thomas Becket van Kanteberg, wiens levensgeschiedenis door Mgr Darbois geschreven werd. Mgr droeg dit kruis van den heiligen aartsbisschop van Kanteberg als eene herinnering en gelaste zijne zuster, het na zijne dood aan 't kapittel te overhandigen, waar het thans met de roode halsketting in een zijveren kistje insgelijks uit de twaalfde eeuw, bewaard wordt. De andere gedachtenissen van Mgr Darbois is zijn toga, dien hij droeg, toen hij onder de hand zijner beulen viel, en die met hem verscheidene dagen begraven is geweest. Dit met bloed en slijk besmeurde kleed is neêrgelegd, naast den toga van Mgr d'Alfra, die in het jaar 1848, als offer zijner liefde, op de barikade den dood vond, en naast het kleed van Mgr Sibourg, die insgelijks onder de hand eens moordenaars bezweek.

De doornen kroon en het kruis van Golgotha met een der nagels zijn ook aan de blikken der goddeloozen ontsnapt.

Nederland.

Men leest in de *N. R. Courant*: De lijken der nederlandsche militairen, tijdens de belegering der citadel van Antwerpen aldaar begraven, zullen eersdaags van daar overgebracht en te Ginneken, in Noord-Brabant, worden begraven. Bij de opruiming der oude citadel zouden die stoffelijke overblijfselen anders verstrooid worden. Een of meer onzer oorlogschepen zullen met het overbrengen der lijken worden belast.

Engeland.

Te Londen heeft zoo men weet eene tentoonstelling van katten plaats gehad. Het schijnt dat op die tentoonstelling wilde katten te zien waren welke drie voet hoogte hadden nevens katekens welke schoonheden slechts door het vergrootglas zichtbaar werden. Er waren katten in alle kleuren: groene, roode, blauwe, vliegende katten, muskaatkatten, katten met manen en katten zonder staart, eene kat van Perzië en eene kat met gouden oogen, kortom elke soort katten welke men zich maar inbeelden kan.

Deze verzameling zonder voorgaande heeft eenen zoon van Albion het gedacht ingegeven, in Londen eene tentoonstelling van ratten en muizen te openen.

Boven de deur der tentoonstelling, leest men in groote letters:

Ratten der belegering van Parijs.

Zijn ze levend... of ingemaakt!